

KIADÓ HIVATAL:

BELICZEY-UT 4 SZÁM
 novaz előzetési pénzek
 hirdetések és minden a
 kiadóhivatal érdeklők
 lemények küldendők.

NYILTÉR*ben egysor
 közlésdíj 50 fillér

HIRDETÉSEK
 jutányos áron vétetnek fel

SZARVASI LAPOK

TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP
 MEGJELNIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA.

— ELŐFIZETÉSI ÁR —

Egész évre . 10 korona
 Félévre . . . 5 korona
 Negyedévre . 2 k. 50 f.

— SZERKESZTŐSÉG —

Beliczey-ut, szám. hova
 a lap szerkesztését illető
 közlemények küldendők

— KÉZIRATOK —

nem a da t n a k vissza

Hivatalos közlemények.

10736/1902.

Hirdetmény.

A 481 bgy. 17995/1902. ikt. számú határozat értelmében közhírré tetetik, miszerint a II-ik alkerületben megüresedett törvényhatósági bizottsági tag választása f. év november hó 10-ik napján a Rohoska-féle iskolában fog megtartatni.

Ezen választásnál a 474 házszámú 1977 házzal-ig terjedőleg azon egyének bírnak szavazati joggal, kik az 1902. évi országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékébe felvételtek.

Szarvason, 1902. október 30-án.

Az eljárók nevében.

S a l a c z, G r i m m,
 elsőjegyző. bíró.

11384

Szarvas nagyközs. előlj.

1902

Hirdetmény.

Alólirottak Szarvas nagy község előljárási képviselőjében ezennel közhírré tesszük, hogy a községi rendőrség és család-eg. részére az 1903-ik évre szabályrendelék megállapított 24 teljes öltöny ruha, 24 nyári nadrág, a községi kocsisok részére 4 nadrág és 4 mellény elkészíttetésének ár lejtés utján leendő biztosítására az árlejtés a folyó év november hó 17-én hétfőn délelőtt 9 órakor fog a község háza tanács termében megtartatni.

Az árlejtés feltételei a községi számvevőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Szarvason 1902. nov. hó. 7-én.

Az előljárási nevében:

SALACZ JÓZSEF, GRIMM MÓR,
 első jegyző. bíró.

A földadó reformja.

A földadó magassága, különösen pedig annak aránytalan és igazságtalan megosztása állandó panasz tárgyát képezi. Az 1875. évi VII. t. cz. alapján végzett kataszteri felvételek oly igazságtalan és méltánytalan alapját képezik a földadónak, amelynek kiigazítása, illetőleg megváltoztatása rem csak az adminisztratív pénzügyi politika, hanem még inkább közgazdasági és szociális szempontból mind sürgetőbbé válik. Mi sem bizonyítja ezt inkább, mint az a körülmény, hogy a kortes-világ leghatalmasabb igató eszközét a földadó leszállításának ígerete képezi, mely családok mézes-mázos ígéreteként és egykor valóban el is érhető reményként lobog a földadóval megrótt birtokokosok vágyaiban. Hogy a földadó mai magassága, még inkább azonban aránytalan elosztása, különösen a megromlott értékesítési viszonyok között mekkora pusztításokat végez, azt a nagymérvű kíván dörítés mulatja legjobban, melyre a nagy adóhátrállékkal megterhelt birtokokosok tulajdonosai szánják el magukat legkönnyebben.

Természetesen kell tehát találnunk azt az általános óhaját, mely a földadó reformjára, illetőleg a földadó alapján kepeztő kataszter új felvételére és megápitására irányul. Ezen óhajnak megfelelőleg a kormány is régebb idő óta foglalkozik a földadó reformjával és ennek e munkálataiban annyira előrehaladott már, hogy Lukács László pénzügyminiszter a képviselőházban a jövő évi költségvetés előterjesztése alkalmával egyúttal bejelentette azt is, hogy a földadó reformálni óhajja és mindenek felett új kataszteri felvételeket és megápitásokat akar létesíteni.

A kormánynak ezt a szándékát bizonyára örömmel üdvözi a gazda-

közönség, mert a szükséges könnyítéseket a földadó terén, új kataszter nélkül elképzelni sem lehet. Szükséges azonban már a tervezet felmerülte alkalmával rámutatni egy két olyan momentumra, melyeknek figyelmen kívül hagyása könnyítések helyett csak még súlyosabbá tenné a helyzetet.

Nagyon jól tudjuk, hogy az állami szükségleteknek óriási mértékű megnövekedése folytán a közszolgáltatásnak is emelkedniök kell. Közgazdasági, kulturális, de kivált katonai szükségleteink oly arányban növekednek, hogy azok fedezetének előteremtése nagy gondot okoz. Természetesen tartjuk tehát, hogy a pénzügyminiszter argus szemekkel figyelni és kutatja azokat az eszközöket, amelyekkel a közszolgáltatások a szükségleteknek megfelelőleg emelhetők. Hogy ezen a terén a földadó mintegy önként kínálkozik, az a földadó természetéből folyik, mert míg minden más termelés és kereseti ágánál az adózás alapja nagyon is változó és kikutatatlan, sőt igen sok esetben el is rejthető, addig az ingatlan mint jövedelmi forrás sem el nem rejthető, sem el nem tagadható alapját képezi a megadóztatásnak. De másrészt viszont az a körülmény, hogy az egyes földadó egyúttal kulcsát képezi a közvetett adók egész sorozatának, amelyek az aránylagosan csekélynek látszó földadót óriási magasságúvá teszik, a földadónak minden legcsekélyebb emelése a terheknek óriási növekedését idézi elő és ezért csakis a legnagyobb óvatossággal, a végső szükség esetén, és ami fő, jó közgazdasági viszonyok között lehet indokolt.

Ezeknek az alapfeltételeknek egyike sem állhat meg a jelenlegi viszonyok között: sem a végső szükség nem parancsolja, sem pedig közgazdasági

viszonyaink nem olyanok, hogy bármiféle földadó emelést és ezzel összekapcsolt közszolgáltatások terheinek gyarapítását megengedjék. Ha tehát a földadó reformját kívánjuk, azt csakis azon föltétellel tehetjük, hogy a földadó kontingentáltságát vagyis, hogy annak jelenlegi összege föl ne emeltessek. Csakis ha a jelenlegi földadó kontingentáltságát, lehet arra reményünk, hogy a földadó reformja áldásos lesz, ellenkező esetben a földadó reformjának hangzatos czime a földadó emelésének szándékát és célját takargatja.

A jelenlegi földadó kontingentálása mellett ugyanis az új kataszteri föltételek alapján az adó méltányos és igazságos elosztása méltán várható, a különböző miveltéti ágakban beállott változások természetüknek és jövedelmezőségüknek megfelelőleg igazságosan és méltányosan jobban megterhelők a nélkül, hogy az adóemelés ténye bekövetkezzék. Sőt ellenkezőleg, az állam érdekeinek sérelme nélkül a földadó csökkentése érthető el, olyképp hogy a negyedszázados haladásnak megfelelőleg általa kitölt és magasabb jövedelmezőségi osztályokba sorozható miveltéti ágak gyarapodásával, ezeknek egységére eső adóhányad csökkenvén, a földadó kulcsa egészbe veve csökkenhet. Szükség van erre annál is inkább, mert a magasabb jövedelmezőségi osztályba sorozható művelési ágak nem magukból alakultak át ilyenké, hanem legtöbbszörre csakis költséges befektetések árán, melyeknek kamatai és törlesztési hányadai sokszor még a földadónál is súlyosabban nehezdednek rájuk. De szükség van az adókulcs csökkentésére azért is, mert a jövedelmezőségi hányad jelenlegi mértéke jó gabonaárakat, kedvező értékesítési viszonyok alapján alapítatván meg, az új kataszter egészen

TÁRZA.

A végzet ujjja.

Irta: Sirkány Imréné.

X városban, mióta állandó katonasága van, nagyon megváltoztak a társadalmi viszonyok. Nyoma sincs az előbbi unalmas, hétköznapi életnek. Egymást éri a sok vigalom és egyéb szorakozás, tánczos udvarló van bőven, mindeniknek akad párja a négyesek-re és így nem panaszkodik senki.

Az arany ifjuság is teljesen összezsedte magát, daczára hagyományos közönyének minden és mindenki iránt, még sem akarják egészen átengedni a tért a daliás huszár tiszteknek, a kik mint tudva van, nagyon veszélyes vetélytársak.

Szóval X. ben vig az élet, nem érnek rá búsulni az emberek. Ez pedig nagy áldás.

Csak a szép Gárdonyi Lenke és Erdős Andor huszár kapitány nem úsznak az új áradattal. Most is úgy élnek, mint az előtt, és nem törődnek az emberekkel.

Lenke leszámolt az élettel, melynek boldogságát saját kiskezével tépte össze, feláldozva szerelmét meggyőződésének.

Azóta egyetlen célja van csak örökösni kisebb nővére, Ilma fölött, boldogoknak

tudni őt és így teljesíteni a haldokló édes anyja végső óhaját.

Ha ezt a feladatot teljesítve látja, végkép vissza fog vonulni, s további életét mint irgalmas betegápolónő a szenvedő emberiség szolgálatában szándékozik eltölteni. Lehet, hogy a sorskönyvben más van róla megírva, de ki tudja előre a jövőt?

Erdős komoly, mely érzésű ember, olyan mint a kiről azt szoktuk mindani, hogy nem megy tucsat számban. Mióta Lenke kikoszorúztatta, azt hiszi magáról, hogy olyan mély sebet kapott, melyre nem terem gyógyír a világon. Nem érdeklődik semmi iránt, nem jár sehová, néha kötelesség érzetből el megy Gárdonyiékhoz, hogy a két fiatal leány ne legyen egészen védelem nélkül. Engedi, hogy vigasztalja őt Ilma, aki ki tizenhat éves szivecskéje minden melegével arra törekszik, hogy elfeledtesse vele, nővére értelmetlen kegyetlenségét, a mi fölött nem győz eleget csodálkozni. Sokszor olyan szemrehányással sokkal árasztja el Lenkét és anyji komolyságot tud kölcsönözni hangjának, hogy még Lenke sem képes mosoly nélkül végig hallgatni.

Különbönb teljes lelki nyugalommal látja, mint melegszik Ilma mind inkább bele a vigasztaló angyal szerepébe, s mily határozottan halad Erdős a megvizsgálódás felé — A ki azonban erről sejtélemmel sem bír. Azt hiszi, hogy Ilma kedvéért, annak

örömet szerzendő, dorul fel néha kedélye, de ha elhagyja a csacsogó lányka kedves társaságát kétszeresen érzi, hogy bánata változhatatlan. Ilyen csalódásoknak vannak kitéve még a teremtés urai is az ő magasra szárnyaló bölcsességük mellett is.

Egy estefelől Lenke épen a kertbe szán dékozott menni szokott sétájára, — mikor az ajtóban magas halvány, nagyon rokonszenves arcú férfi jelent meg. kinek láttára minden csöpp vére szívére tolt.

Bocsánat, hogy még egyszer eljöttem, de mielőtt végleg távozom, utoljára akarom hallani, nem vonja-e vissza multkori szavait. Lenke, gondolja meg, szavaitól két élet boldogsága függ.

Ne kárhoztassa az életet oly sok szenvedésre egy halott kedvéért. Ha szeret, pedig szeretni kell, különben minden hamis és sárteknél, kérve kérem vonja vissza határozatát.

— Nem lehet, Jenő, mély és igaz meggyőződés, hogy akkor még boldogtalanabban lennénk. Ön ép oly jól tudja, mint én, hogy atyám sohasem áldotta volna meg frigyünket, már pedig áldás nélkül nem lehet boldog senki. Megígérttem atyámnak, hogy nem leszek az öné soha, meg kell tartanom szavamot, ha a szívem bele szakad is.

Lásza én is kiundhatatlanul szenved-

dek és szenvedni fogok síromig, még sem tudom megszegni adott szavamot.

— Mert nincs szíve, hazugság volt minden szava, melylyel ügyesen behálózta az én ostoba hiszékeny lelkemet, hogy hiú sága oltárán áldozhasson.

— Jenő!

— Hallgasson, most már minden késő. Eljen boldogul ezt az órát ne juttassa a sors eszébe soha. Engem nem fog többé látni, bár én sem láttam volna őnt soha. Isten önnel!

Az ajtó becsukódott s a szegény zokogó leány egyedül maradt mérhetetlen bánattával. Mind a két karját kitérve a távozó után, de szó nem jött a halvány, fájdalomtól megfővesedett ajakra.

Másnap tele volt a város Záray Jenő gróf elutazásával, melynek okát százfőképen variálták.

Ilma azzal a hírrel jött haza a zeneórától, hogy Záray Afrikába ment, gyarmatot fog alapítani és csupa agglégényeket telepit bele. — Még meg is kérdezte Lenkétől, hogy mit mond hozzá? Persze a valódi tényállásról sejtelve sem volt.

Lenke a szokot egykedvűséggel rendezte dolgait. Nyoma sem volt az izgatottságnak szép halvány arcán, csak a szeméi voltak kissé sötétebbek s egy erős redő képződött a márvány tehér homlokán mely ezo-

megváltozott viszonyokkal fog szemben állani. S bár ennek alapján a jövedelem hányad csökkentése is bátran eszközölhető volna, hogy ennek megfelelőleg az adókontingens a mostani 25%-os adókulcs alapján az államkincstárnak biztosítható legyen, ezt ajánlani mégsem tudnánk, egyszerűen abból az okból, mivel a magyar földbirtok a régi kataszteri tiszta jövedelmi hányad alapján lévő adósságokkal túlterhelve ez a hitelélet terén óriási válságoknak és zavaroknak nyitna tárt kaput.

Kétségen kívül nagy igazságtalanság, hogy az 1875. évi kataszter alkalmával magasabb jövedelmi miveltési ágakban levő területek több adót fizetnek, mint az ugyanezen osztályokba azóta a talajjavítások, telepítések, feltörések, irtások stb. által belekerült, de a kataszterben a régi alacsonyabb jövedelmi osztályokban felfülvett területek. Igazságtalanság van abban is, hogy a talajminőségi osztályzat alapján, magasabb jövedelmi osztályokba vannak — sokszor egy község határában — oly területek, amelyek jövedelmezősége talajminőségüknel fogva messze alatta áll a kataszteri minőségüknek és különösen azon területeknek, amelyek ezekkel szemben jobb talajminőségük ellenére alacsonyabb jövedelmezőségi osztályokban vannak.

Ezek az igazságtalanságok úgy az egyesek magánérdekeiben, valamint az állam igazságos pénzügyi politikájának tekintélye érdekében az új kataszternek kell segítenie. De viszont az új kataszternek nem szabad új és a régiénél még nagyobb igazságtalanságokat elkövetni az által, hogy a nagyobb jövedelmezőségű új miveltési ágak érdekében teljesített betektetéseket, illetőleg azoknak állandó terheit figyelmen kívül hagyva, ezeket a területeket egyszerűen a magasabb jövedelmezőségi osztályokba sorozza. Elég csak arra rámutatnunk, hogy a vízszabályozások és ármentesítések, valamint egyéb talajjavítások költségei egyes birtokokra a földadónál és sokkal magasabb terheket róttak anélkül, hogy a terhek levonása után, a miveltési ág megváltoztatása egyúttal minden esetben a nagyobb jövedelmezőséget is előidézte volna. Legfeljebb csak a jövedelem biztosítását idézte elő és ez által is az állam kincstár nyert, a kényszerű adóellenkezés csökkenése útján. Ha még most edes területeknek az adója is emel

tenék, az illető birtokokos valóban csakis az államkincstár molochjának hozták volna az áldozatokat és jobb törekvésük jutalom helyett csak kárt és elkeseredést volna alkalmas szülni.

A pénzügyminiszternek a földadó-reformjára vonatkozó tervezetét tehát, mely örömmel fogadhatjuk, ha az valóban csak a fennálló aránytalanságok, méltánytalanságok és igazságtalanságok gyökeres megszüntetését célozza és ezt a benyújtandó törvényben a jelenlegi földadó kontingentálásával biztosítja is, ép oly aggodalommal nézünk elébe anélkül, mert akkor a hangzatos reform nem lesz egyéb új adóemelésnél, amelyet a magyar földbirtok már valóban el nem bír.

Ujdonságok.

— **Presbyteri gyűlés.** A szarvasi ág. hitv. ev. egyház presbyteriuma 1902 évi november hó 4-én gyűlést tartott. Zvarinyi János elnököl igazgatói felkérés bejelentette, hogy Filyó György örménykúti tanítói állásáról lemondott, Filyó György lemondását a gyűlés egyhangúlag tudomásul vette s helyét Hanó János furugyi tanítóval töltötte be, ennek helyét, pedig Szrnka Anna helyettes tanítónő fogja elfoglalni. Az egyház felügyelői állásra jelölve lettek Haviár Dani eddigi felügyelő, Mikolay Mihály, Benka Gyula és Dr. Szirácky János ügyvéd.

Az egyház felügyelői választás advent első vasárnapján lesz az új templomban. A presbyterium megengedte, hogy az ó-szülői igazán évek óta túlsúlyolt iskolában a tanítás fél napos legyen. Még pedig az első és második osztály jár mindennap délelőtt és délután a harmadik és negyedik csak délelőtt, az ötödik és hatodik délelőtt szerdán és szombaton pedig mind a hat osztály. A községi iskolák vallás tanításának ügyében a presbyterium a maga kebeléből bizottságot küldött ki.

— **Ovodai bizottság.** Az ovodai felügyelő bizottság novemb. 1-én a községéhez tanácsstermben Kutlik Endre elnökle mellett gyűlést tartott. A legutóbb tartott bizottsági gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása után a bizottság tudomásul vette az igazgatónak azon jelentését, hogy az óvónők óvodáik felszereléséről szóló leltárakat elkészítették s be küldték, a hiányzó felszerelések részben megrendeltettek, részben készítés alatt vannak s egyes tárgyak csak a jövő évben szerezhetők be, miután az évről-évi

rányzott összeg kimerítetett. Jól eső örömmel vétett tudomásul a képviselő testületnek az a határozat, hogy a bizottság javaslatára az ovodai tandíjat eltörölték s ez által lehetővé tette a legszegényebb sorsu gyermekeknek is az óvoda látogatását. A magy. kir. vall. közokt. minist. folyó évi május 30-án 36171 számú rendelete értelmében a bizottság a nyári egyhónapi szünidőt megszüntette s helyette decz. 24-től jan. 24-ig állapította meg a szünidőt. Ezen felül szünidő csak az ünnepek napjai s az ovoda tisztogatására fordítandó szombat délután. E mellett utasítja a bizottság az óvónőket, hogy az ovodai foglalkozó órákat ne viszonyítsák az iskolai órákhoz s a dajkának szigorúan meghagyta, hogy az óvónők kötelei foglalkozási óráin túl a gyermekek felet a felügyelőtök gyakorolják s ha ezen rendelkezést be nem tartanák, szigorú fegyelmi megtorlás alá vonatnak. Az óvodák népessége okt. 15-ig a következő volt: I. ker. 90. II. 81. III. 96. IV. 61. Összesen 328.

— **Esküvő.** Sas kó Sámuel, a szarvasi főgymn. tanár, f. hó 15-én vezeti oltárhoz Benka Jolán kisasszonyt, Benka Gyula, főgymn. igazgatónak, bájos és művelt leányát.

— **A főgymn. halottja.** F. hó 5-én a főgymn. épületén lengő feketéz aszó jelezte, hogy az iskolánál halottja van. Egy második osztálybeli tanuló, Kondacs Lajost ragadott el a halál. Temetésén, mely f. hó 6-án ment végbe, az egész tanári kar és az összes tanulóifjúság megjelent, s a tanítóképzőkök dalkara megható gyászos ének elzengésével fejezte ki a tanulóitjak búcsúját olhnyttársuktól. A második osztály tanulóit pedig kószorított helyzetek közülök kiragadott osztálytársuk koporsójára.

— **Halottélt.** F. hó 9-én, ma este az Árpád szállóban a Garai testvérek halottélt rendeznek.

— **Lemondás.** A községi iskola székek számára legújabb kiadott utasítás értelmében választott iskolaszéki tag nem lehet az a ki valamely alkalmazottal rokonsági viszonyban áll. Ebből kifolyólag Kutlik Endre főgymn. tanár s a községi iskolaszékek több mint tizenkét éven át ügybuzgó s fáradhatatlan elnöke, amennyiben sógornője községi óvónő, iskolaszéki tagságról lemondott. A népszerűségnek örvendő elnök nov. 1-én tartott iskolaszéki gyűlésen búcsúzott el az iskolaszéki tagjaitól. Az iskolaszékek nevében Molnár János ig. tanító választott a búcsúszóra, a hosszú időn át tanúsított önzetlen fáradozást megköszönve, elismeréssel emlékezett meg a községi iskolák ügyének elmozdítása körül szerzett elévülhetlen érdemeiről s arra kérte, hogy az iskolaszéki tagok iránt ezután is az eddigi tapasztalt jó

indulattal viseltessék, a kik mindig tiszteletteljes szeretettel, s örömmel fognak visszaemlékezni arra az időre, melyet vele a közügy érdekében töltött szerencsések voltak.

— **Vendéglő átvétel.** A mezőtúri Nemzeti szállodát a Garai Márton az Árpád szállóba volt főpincérje vette át. Sok szerencsét kívánunk.

— **Eljegyzés.** Fekere Márton helybeli szabó iparos eljegyezte Szrnka György helybeli gazdálkodó kedves és bájos leányát, Juliskát.

— **Önképzőkör.** A szarvasi ág. ev. tanító képző intézet buzgó tanárja, Papszász Gyula a tanító képző növendékei kebelében önképzőkört létesített. Az önképzőkör célja az önképzés, még pedig a magyar irodalom, a paedagogia és a szabad előadásban, mint olyanokban, a mire a tanítónak igen nagy szüksége van. Örömmel üdvözljük Papszász Gyula képezői tanár ezen nemes fáradozását a mely a szarvasi tanítóképző egy régi hiányát fogja pótolni. Az önképzőkör működése, helyes vezetés mellett igen nagy szolgálatot fog tenni úgy a tanítóképezőknek, mint a képező növendékeinek. Az önképzőkör alakuló közgyűlése 1902 évi október hó 19-én ment végbe. Elnök lett: Papszász Gyula képezői tanár, jegyző: Hajdu Mihály IV. t. k. tanuló, könyvtáros: Bucski Sándor IV. t. k. tanuló, ellenőr: Csurgai István III. t. k. tanuló, pénztáros: Frit Lipót IV. t. k. tanuló.

— **Megszűnt eső.** A gyulai kir. törvénszék, ifj. Tausz Mor, volt szarvasi kereskedő ellen 1899. évi május 15-én megnyitott csődöt megszüntette.

— **Az osztálysorsjáték új játékterve.** A m. kir. szab. osztálysorsjáték legújabb játékterve, a mely a november 20-án kezdődő tervezetét magában foglalja, érdekes újításokat tartalmaz. Egész sor fonyereménnyel nagyobb nyereséggel toldott meg a nyereségének száma, a mi által a nyereségek összege a régi 13,160,000 koronától 14,459,000 koronára emeltetett. Egy millió koronánál többel szaporították meg a nyereségek számát, a mikor a sorsjegyek számát tízezer darabbal emelték. Az új nyereségek közt van egy 80,000 koronás, egy 50,000 koronás, egy 25,000 koronás, egy 20,000 koronás és 10,000 koronás. A több fonyereménnyel a nyeresés elye kétszeresül megjavult.

— **Nemes emberbarát.** Gróf Nádkó Sándor értesítette az Országos Gazdasági Munkás és Cselédsegélypénztár központi igazgatóságát, hogy nagyszentmiklósi uradalmának 250 cselédjét beiratja a pénztárba és tagsági díjakat saját pénztárból fogja fizetni. Bár minél nagyobb körben találunk követőkre a nemeslelkű főúr példája.

— **A szerencse olyan, mint a lidérc.** Az emberek gyarlósága abban tünik ki, hogy szerencséjüket egész életükön át ott keresik — a hol nem találják. A szerencse olyan, mint a lidérc, maga mutatja meg magát, csak észre kell venni. De aztán meg is kell fogni. A moddíg a fényes világot, addig kell kaparni utána. A legutóbbi sorsjátékban a legnagyobb nyeresemény a 600,000 koronás jutalom, a Wolf Hugó bankháza által eladott 1/2 beosztású sorsjegyre esot és így ezen leg szerencsésebb főúrasító egyszerre nyolc szegény embert tohotott boldoggá. A hová a szerencse egyszer botolta a lábát, ott jó időig meg is szokott maradni, kísérelje meg hát mindenki szerencséjét és rendeljen osztálysorsjegyeket Wolf Hugó bankházában, Budapest, Bálvány utca 10. Az új terv szerinti, 5000 nyereséggel szaporított XI. sorsjáték első osztályának húzása már 1902. évi november hó 20. és 21-én tartatik meg. A sorsjegyek ára: egy egész 12 K., egy fél 6 K., egy negyed 3 K., egy nyolcad 1 K. 50 fillér.

— **Az Országos Gazdasági Munkás és Cselédsegélypénztár igazgatósága** október hó 28-án tartotta rendes negyedévi ülését. Ez ülésen hozott határozatot az igazgatóság azok kérelme fölött, akik egyszerre tíz tagsági könyvet akarják biztosítani magukat. Ezen az ülésen tárgyalta az igazgatóság Vujevich Benő, nemes militicsi, Visnyovszky József, nántúli és Pancsula Elek, sumjácsi lakos földmiveltők kérelmét, akik segélyért

dött nem volt ott. Egyébb nem változott rajta. Ilma és mások iránt, még szivesebb, még jóságosabb modort tanusított.

Eszet pedig úgy megszokták már, hogy észre sem vette senki.

Két év múlva Ilma aranyos kis menyecske lett, a ki az urát mindenre megtudta tanítani. A rossz nyelvek holmi papucsokmány felét emlegettek, — de az egész tiszti kar oly nagyon fogadkozott minden lehető megtételére, hogy ők is mielőbb olyan édes kis zsarnokot szeressenek maguknak, mint az a kedves kis boszorkány a ki mindnyájukat kedve szerint komendirozza, hogy a rosszakaratnak el kellett némulnia és a szép kapitányné zavartalanul rendelkezhetett iczipiczi papucsáival.

Egy reggel azonban sirva nyitott be az ura dolgozó szobájába kezében egy nyitott levéllel, mely így hangzott:

Édes Ilmám. Bocssásatok meg, hogy búcsúzás nélkül távozom tőletek, hídjétek el mindnyájunkra nézre jobb ez így, mert úgy sem lehetne elhatározásomon, változtatni, bármily összeinte könnyek kíséretében akarnátok is kedves körülöttem marasztalni.

Ti, hála a jó Istennek, boldogok vagytok s nálam nélkül is azok maradtok s nem fogtok egészen elfeledni engem, ki a távolból is igaz szeretővel fogok rátok gondolni.

Én tehát elmegyek a merre sorsom vezet. Tegnap szálltam hajóra, mely Ápolónőket s egyéb segélyt szállít a szegény sebo-

sült bárok számára. — Isten segíteni fog és a mások szenvedésének enyhítése által sikerülni fog saját bánatomat nyihitni és talán elaltatni. Csodálkozni fogtok ezen a vallomáson, mert nem sejtettétek, hogy a nyugodt külszin, bánatot fedezett, gyógyíthatatlan bánatot. Isten veletek! legyetek mindig ily boldogok, s gondoljatok néha rám. Mint a villámütés, úgy érte a fiatal házaspárt ez a meglepő hír, s nagyon soká nem tudták szokott vidámságukat visszanyerni utána.

Ezalatt az Orient szerencsésen elérte rendeltetésének szomorú helyét és megkezdődött a nagy és nehéz munka, melynek nyomában annyi áldás fakadt a szenvedők között. Lenke mindenütt legelől járt, fáradhatatlan volt s szelid mint a jóság maga. Teljesen megfellekedett önnön magáról, — s holnapokig őszinte buzgalommal teljesítette a nehéz feladatot, mely minden percét igénybe vette; nem félt a veszedelmektől, melyek környezték, nem kereste, de nem is kerülte a halált.

Egy reggel, még alig pitymallott, újabb sebesültet hoztak; mikor Lenke meglátta s segélyre sietett, ijedt sikoly tört ki kebeléből, a sebesült, félig halott szenvedő — Záray Jenő gróf volt.

Mikor ijedséget s meglepetését kissé legyőzte, lelke minden erejét, titkolt szerelme minden kincsét összeszedve, ápolásához látott, s hetekig küzdött a halállal, még végre kiragadta hideg kezéből a már-már biztos áldozatot, hogy visszaadja az életnek.

Záray az első lázmentes órában, mely meghozta eszméletét, nem akart hinni szemének, vízióknak tartotta Lenke jelenlétét, s mikor meggyőződött, hogy nem csalódhat, nem tudta, örülni-e, vagy szomorkodjék. Mit ér neki a megmentett élet, ha Lenke továbbra is megmarad a vonakodásnál!

Egy ilyen tépelődő pillanatban elfogva a gondosan ápoló puha kezeckét, remegő hangon megkérdezte szép védőangyalától, szándékozik-e a megmentett életet boldogítani is, — mert ha nem, akkor nemcsak kegyetlenséget, de vétket is követett el, mikor azt annyi fáradsággal megmentette.

Lenke remegve hallgatta a mely komolysággal elmondott szavakat. Lelkében az utolsó hetek alatt önkénytelenül elsimultak a kételkedés és bizonytalanság szülte sötét gondolatok, melyek hatása alatt kötelességének tartotta szerelmét feláldozni a kegyetlenségnek. Véletlen találkozásukat a legmagasabb hatalom akaratának tulajdonította s a végzet újját látta benne, ha Jenő újra megkísérli engedékenységre bírni őt.

Most, a félve remélt kedves szavak hallatára, édes boldogságtól ragyogó arczczal borult a gróf remény és kétségől hangosan dobogó szívére. „A tied vagyok” — susogta szeretetteljes hangon, a jó Isten maga hozott össze bennünket.

olyamod
bár beto
arra val
olvállalt
uem tud
képtelen
illetve G
nyozott.
deletet
pénztári
inak bel
is a m
tési lap
kül min
a kérdé
tik fel
delet na
ságokna
nek dol
vében
hogy a
zette b
képen
gyanánt
rendelt
rüsteni
son. R
vü szava
Ködden
művész
jában
művei
értésül
áry isk
ra elő
ez uton
lönös re
csinálun
értésbe
vács L
közönsé
nem is
eljött.
adással,
interpre
lai Pál
egy kül
ros ese
nak ke
téka kit
megyere
tempera
sikerült
„Holt k
is a kö
a progr
tapsokb
Árpád s
Jegyek
kedéséb
községi
K utl
mellet
11 én
olvasá
ségi k
gondno
mely
ségi szá
tak s
másul
gató ta
választ
A kir.

Kir. S
árusítás
ellenőr
a Duná

olyamodtak az igazgatóságához, s akiknek bár betegségük nem balesetből származott, arra való tekintettel, hogy a szerződésileg elvállalt gazdasági munkát betegségük miatt nem tudták teljesíteni, s így egész kereset képtelenek voltak, az igazgatóság 150—150 illetve 60 korona rendkívüli segélyt utaltatott. A Kereskedelmi Miniszter fontos rendelkezést adott ki a minap a Munkás segély pénztári tagok felvételi és biztosítási díjainak beküldése tárgyában. Elrendelte ugyan is a miniszter, hogy a hatóságok a befizetési lap hátujára postadíj utánfizetése nélkül minden egyes esetben ráírhatják, hogy a kérdéses összeget kinek a részéről terjesztik fel és milyen célra. Ez az üdvös rendelet nagyon meg fogja könnyíteni a hatóságoknak s különösen a községi jegyzőknek dolgát: miután eddig mindig külön levélben kellett felvilágosítást küldeniük arról, hogy az egyáltalán feladott összeget ki fizette be, s mire vonatkozólag, felvételi díj képen e? vagy cséplőgép biztosítási díj gyanánt, vagy egyéb célra. Ez az üdvös rendelet tehát igen nagy mértékben egyszerűsíteni fogja az eljárást.

— Tréfás irodalmi estély Szarvason. R. Kovács Laura, országos hírnevű szavaló és recitator művésznő k. hó 14-én Kodden este az Árpád szálló helyiségében művész estélyt tart. A művésznő programjában a magyar és a külföldi jeles költők művei vannak felvéve. A művésznő, mint értesülünk a főgymnasium és a polgári leány iskolában is tart a növendékek számára előadást. A művésznő ezen előadásaira ez uton is felléjük a szülők figyelmét. Kifőnös reklámot a művésznőnek szűcségtelek csinálunk, azonban hivatozunk az „Egy-értékben” közzétett dícső szavakra R. Kovács Laura szavalói estélye szép száma közönséget vonzott a Vigadó termébe. Es nem is kellett megbánnia senkinek, hogy eljött. A szavalónő nagyon díszítgált előadással, finom árnyalással, sok kifejezéssel interperálta a Leopardi, Arany János, Gyulai Pál, Tompa Mihály és Jókai Mór egy egy költeményét, melyhez végül egy humoros csevegést is csatolt. R. Kovács Laurának kellemes csengő organuma van, arczjára téka kitünő, egész megjelenése impozáns és megnyerő. A szavalónő kellemes hangja és temperamentuma által az összes számai jól sikerültek. Leán jól érvényesült hangja a „Holt költő szerelme”, előadásánál. Különben is a közönség igen meg volt elégedve, ugy a programmal, mint az előadással és ennek tapsokban kifejezést is adott. Az előadás az Árpád szálloda dísztermében tartatik még. Jegyek előre válthatók Deutsh Armin kereskedésében.

— Községi iskolaszék. A szarvasi községi iskolaszék folyó év. nov. 1-én K utli Endre iskolaszéki elnök vezetése mellett gyűlést tartott. Az iskolaszék aug. 11-én tartott gyűlése jegyzőkönyvének felolvasása után az igazgató bemutatta a községi képviselő testületnek az iskolaszéki gondnok számadására vonatkozó értesítést, mely szerint a gondnok számadásai a községi számvérvő vizsgálata alapján jóváhagyatnak s neki a felmentés megadatott. Tudomásul vétetett hogy Molnár János igazgató tanítónak újabb három évre való megválasztását a kir. tanfelügyelő jóváhagyta. A kir. tanfelügyelő körlevelében foglalt in-

terjedések foganatosításával az ig. tanító lett megbizva. Felolvastatt a tudomásul vétetett a közoktatásügyi miniszternek a községi iskolák tényelvő vallásoktatására vonatkozó döntése, mely szerint az ág. hitv. ev. lelkesi hivatal által benyújtott felülvizsgálati kérvénynek elutasítása mellett az iskolaszék határozatát indokainál fogva jóváhagyta. Jóváhagyatott az igazgató tanítónak a tanév megnyitására vonatkozó intézkedése, a tanterületi értekezlet jegyzőkönyveinek bemutatása mellett tett előterjesztése. Helyesléssel fogadta az iskolaszék az igazgatónak azon eljárását, hogy a legújabb kiadott községi iskolaszék utasítást beszerezte s megbizta, hogy az iskolák rendtartását ezen utasítás szerint foganatosítsa. Az új utasítás értelmében iskolaszéki tagságukról K utli Endre elnök, Molnár János és Simkó Pál tanítók lemondtak. A felmentések iránti kérvények feletti döntés mellett egyébb kisebb ügyeket intézett el még az iskolaszék.

Vidéki hírek.

— Verekedés a tanyán. Balla András, Benkő Lajos és Hornok Ede kondorosi lakosok, Szarvasról hazafelé ballagtukban be térték Pap Gábor csabacsüdi csárdájába pálinkázgatni, hová négy szarvasi legény is betévedt. A kondorosiak kikétködni kezdtek a legényekkel, szót szó követett, majd pedig a bot is bele szólt a vitába. A négy legény ezek után a csárdát elhagyta, de a kondorosiak utánuk iramodtak. A legények Folytán Márton közeli szűcskürtjében el bujtak Balla András s társai azon hiedelemben hogy a menekülőket Folytán rejtette el, elkezdtek ennek ajtaját, ablakait döngötni. Folytán a konyha hátsó ablakán kieresztette a fiát, hogy hívja a szomszédos vasuti őrt Bach Jánost segítségül Bach el is ment a tanyába, de veszére Balla András s társai neki estek s botokkal úgy elverték hogy he token keresztül kénytelen lesz nyomni az ágyat.

— Tolvaj cigányok. A szentandrási tanyák között Ajtai Péter, András, Tamás és György gádorosi illetőségű kóbor cigányok takarmányvétel ürügye alatt, betértek Gyuricsán István tanyájába. Mig Gyuricsán Ajtai Péterrel és Andrásal kiment a szérüs kertbe, addig Ajtai Tamás és György a kamarából egy forgópisztolyt s más egyéb könnyen elemelhető s elrejthető tárgyat ellopottak. Alig távoztak el a cigányok. Gyuricsán észrevette a tolvajlást s utánuk ment. A cigányok tagadtak s mit sem akartak tudni a lopásról s midőn látták, hogy Gyuricsán nem tágt, mind a négyen nekiesetek botokkal, vaslálakkal és úgy elverték, hogy az eszmeletét vesztve, esett össze, Most pedig bíróság előtt van az eset.

— Öngyilkos leány. Rósz Erzsébet mezőberényi születésű cseléd szolgálatából Csabáról hazament és revolverrel a szájába lött. A súlyosan sérült leányt a gyulai kórházba szállították be és vették gyógykezelés alá. Állapota azonban reménytelen volt, a mit ő maga is érezvén, iratott haza, hogy ne engedjék a kórházban mehalni, hanem vigyék haza. Bátyja be is jött érte s haza szállították Berénybe, hol nagy kínok közt meghalt.

— Kinevezések. A m. kir. belügyminiszter kinevezte anyakönyvvezetőkké a puszt

taföldvári kerületbe Bakos Bélát s a tótkomlósi kerületbe Szabó Lajos községi jegyzőket. A vármegye főispánja Varga Károly lemondása folytán megüresedett központi irnok ki állásra Nádházi Lajos szeghalmi járási irnokot s járási irnokká Tóth Kálmán gyoma-lakost, magánzót kinevezte, utobbit időiglenes alkalmazással a szeghalmi járáshozotta be. Az aradiültevezetőség Braun Károly vármegyei díjnokot a szolnoki állomáshoz pályafelügyező gyakornokká nevezte ki

Felöltszerkesztő: SZIKES ANTAL.
Főmunkatárs: PATAKI JÁNOS.

NYILT-TÉR.

Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Mindazon jóbarátai, jó ismerőseinek, kik szeretett Lajos fiunk elhunytá alkalmából részvételüket kifejezni, s ez által vigaszt nyújtani szivesek voltak, hála köszönetét nyilvánítja

Kondacs István és neje.

921/1902. végrh. szám.

Averési hirdetmény

Az 1881. évi LX. t. cz 102 §-a értelmében közhírré teszem, hogy a szarvasi kir. járásbírósnak 1902 évi V. 485/1. számú végzése tolytán dr. Haviár Gyula ügyvéd által képviselt Uhljár Pál javára Kondacs Pál ellen 180 korona s jár erejéig 1902. évi szeptember hó 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával lefoglalt és 893 kor. — fillerre becsült következő ingóságok, u m.: lovak, hintó és butorokból álló ingóságok az 1881. évi 60. t. cz. 67. §-ának figyelemmel tartása mellett nyilvános árverésen eladotnak.

Emez árverésnek a szarvasi kir. járásbírósnak 1902 ik évi V. 485/2 számú végzése folytán 180 k. tőkekövetelés, ennek 1901. évi október hó 1. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 53 korona 40 fillérben bírólálag már megállapított költségek erejéig Szarvason, 679. sz. a. leendő megtartására 1902 évi november hó 14. napjának délelőtti 9 óráját határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében kézpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is eladom.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltaták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Szarvason, 1902. évi október hó 31. napján.

MAGYAR MIHÁLY.
kir. bir. végrehajtó.

SZŐLŐOLTIVANYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők melyen leszállított áron. Oltványok ezre 90—100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítmány a megrendelésnek meg nem felelne, ugy az oda és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak. Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívüli csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, ugy, hogy a bekerített részek teljesen kulcsal zárhatók. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott útmutatási és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatu díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, város, falu, puszta, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Dícsőcsemeték. Kétéves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Czim: „Érmelléki Első Szőlőoltvány-Telep. Nagy-Kágya u. p. Székelyhid.

Előnyös feltételek mellett ELADÓ a Kossuth utcában a piacztér közelében levő

498. SZÁMU HAZ. Ertekezhetni Pethő Istvánnal.

Eladó boltajtó.

Egy teljesen jókarban levő boltajtó jutányos áron eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt a kiadóhiv.

Köhögőknek a KAISER-téle

MELL-BONBONT

mint leghatasosabbat ajánlhatom. 2740 közjegyzőleg hitelesített bizonyítvány kimutatja annak biztos sikerét köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodásnál. Egy csomag ára 20 és 40 fil. Szarvason kapható: BUGYIS ANDOR gyógyszerárban.

H I R D E T M É N Y

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XI. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1902. november hó 20. és 21-én tartatik meg. A huzások a Magyar királyi állami ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Huzási teremben (IV. Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől.) — Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók,

Budapest, 1902. évi október hó 28-án.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
LÓNYAY: HAZAY.

